

๑๑
363.45
๑ 671 5
ก. 1

วิมลรัตน์ นิมิตต์
รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความเข้มแข็งของชุมชนคลองเตยในการแก้ไขปัญหาเสพติด มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์ยาเสพติดในชุมชนคลองเตย หลังเสร็จสิ้นโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด และศึกษาความเข้มแข็งของชุมชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดแบบมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชน ซึ่งมีผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สถานการณ์ยาเสพติดในชุมชน

1. ด้านการขาย

ระหว่างโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กำลังดำเนินอยู่ จำนวนของผู้ขายลดลงอย่างมาก การเสพยาเริ่มเบาบางลง สืบเนื่องมาจากมีหลายหน่วยงานเข้ามารณรงค์และประกอบกิจการต่างๆ โดยให้ความรู้ยาเสพติดให้กับชุมชนที่เกี่ยวข้อง การป้องกันและปราบปรามเจ้าหน้าที่ดำเนินการเต็มรูปแบบทำให้การซื้อขายยาเสพติดลดลง จากการเก็บข้อมูลโดยการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกพบว่า หลังเสร็จสิ้นโครงการฯ การซื้อขายกลับมาเหมือนเดิมและอาจทวีความรุนแรงขึ้น จากคำบอกเล่าของชาวบ้านที่ว่า

“...มีการขายกันอย่างมากมาย ช่วงก่อนมีโครงการปราบปรามยาเสพติดของรัฐบาล ซึ่งเมื่อก่อนมีวัยรุ่นที่เสพยา ชอบจับกลุ่มกัน และยาเสพติดของชาวบ้านจะขายมาก แต่เดี๋ยวนี้ไม่ค่อยขายแล้ว...”

“...สถานการณ์ยาเสพติดที่คลองเตย เหมือนกับอริฐทับหน้า ถ้ายกอริฐขึ้นหน้าก็เกิดขึ้นเหมือนเดิม...”

คนขายกลุ่มหนึ่งยังคงทำอยู่ เลิกขายไม่ได้ เพราะต้องทำเพื่อปากท้อง เนื่องจากรายได้จากการทำงานไม่พอใช้ แล้วบางกลุ่มเมื่อถูกจับได้ก็เลิกขาย แต่บางรายก็กลับมาขายอีก ดังคำกล่าวที่ว่า

“...หมามันอดกินซี่ไม้ได้หรอก...”

“...คนเก่าตายไป คนใหม่ขึ้นมาแทน กระจายกลุ่มกันออกไป มันก็มีลูกน้องที่เคยเป็นแขนเป็นขา ขึ้นมาตั้งตัวเป็นใหญ่แทน มันก็เหมือนเกิดร่มอันใหม่ออกมากระจาย จะจับก็จับยาก...”

กลุ่มผู้ขายยาเสพติดรายใหญ่ หรือผู้ขายส่งยาเสพติด ส่วนใหญ่เป็นผู้มีอิทธิพล มีอำนาจ บารมี เนื่องจากมีเงินมาก มีบริวารมาก มีลูกน้องเป็นแขนขาให้ ทำให้คนในชุมชนเกรงกลัวอิทธิพล และยังมีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปเป็นผู้สนับสนุนร่วมรู้เห็น หรือเป็นใจด้วย จึงทำให้ไม่มีใครอยากเข้าไปยุ่งเกี่ยว หรือแก้ไขปัญหานี้

“...ส่วนกลุ่มใหญ่ๆ นั้น ก็เป็นพวกมีอิทธิพลทั้งนั้น มันรู้กันกับ ตำรวจในท้องถิ่น...”

“...ยังเหลือพันธมิตรมันอยู่ มันซื้อคนซื้อกรรมการชุมชน ซื้อทหาร ซื้ออัยการ ซื้อยัน ศาล มันซื้อทั้งกระบวนการยุติธรรม...”

“...ตอนนี้ยังมีคนขายเยอะ บางทีคนขายอยู่ได้อย่างไร 5-6 ปี โดยไม่โดนจับ คิดว่าคงรู้ละ...”

“...ถ้าจะแก้ปัญหานี้ ต้องล้างโรงพักก่อน แล้วค่อยจับพวกมัน...”

“...บางครั้งเห็นแต่พูดไม่ได้...”

“...ตบมือข้างเดียวไม่ดังหรอก มันต้องมีพวกคนในร่วมอยู่ด้วย...”

2. รูปแบบการขาย

รูปแบบการซื้อขายมีความหลากหลายตามจังหวะและโอกาส เช่นการใช้โทรศัพท์สั่งของ การเอาของไปวางไว้ตามจุดนัดต่างๆ และผู้ขายนำยาไปส่งนอกชุมชน หรือการให้เด็กเป็นคนส่งของ มีการนำยาเสพติดใส่ในภาชนะเด็กอ่อน ใส่ในผ้าอ้อมเด็ก ส่วนรูปแบบการบรรจุยา ก็ยังมีแปลกๆ เช่น มีการอัดใส่พระพุทธรูป ใส่ในยางรถยนต์ ใส่ในหลอดกาแฟ บางครั้งแอบใส่ในถุงพลาสติกหรือถุงกระดาษ นอกจากนั้นรูปลักษณ์ของยาเสพติด ก็เหมือนยาเม็ดทั่วๆ ไป และมีการแต่งสี กลิ่น รส

“...ยาเสพติดมันฟื้นกลับ...”

“...มันมาเจียบนะ มันกลับมาเหมือนเดิม เมื่อก่อนมันก็ยังมิให้เห็น เดียวนี้มันมาเร็วเหมือนแสง ดูไม่ออกว่าคนนี้ขาย...”

3. การเสพ

ก่อนโครงการมีการเสพกันอย่างโจ่งแจ้ง สามารถเห็นได้ทั่วไป แต่ไม่สามารถทำอะไรได้ แม้แต่คนในครอบครัวก็ไม่สามารถห้ามได้

“...เมื่อก่อนนี้มันเสพกันมาก มันฉีดกันจนมันตายอยู่หน้าบ้าน...”

“...พวกนี้มีเยอะ ตำรวจทำอะไรมันไม่ได้ จับไปได้แค่ 5 วัน ปรับวันละ 200 บาท ออกมามันก็ดมกันอีก หลังบ้านฉันนี้ มันทั้งกันเกลื่อน...”

“...มันตายกันเยอะ ตายเพราะฉีด 2-3 วันตายแล้ว ตายคาห้องน้ำ...”

“...ลูกปากก็ติด ปากก็เลยให้ตำรวจมาจับมันไปเข้าคุก จนมันตายไปแล้ว ปากก็ไม่รู้ เพราะไม่สนใจ มัวแต่ยุ่งเรื่องอื่น ตอนหลังเขามาแจ้งจึ้งรู้...”

หลังโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ยาเสพติดลดจำนวนลงกว่าเดิม แต่ไม่หมดไป การซื้อขายยาเสพติดทำยากขึ้น แต่ต้องระวังตัวในการเสพมากขึ้น (หรือเข้ารับการบำบัดมากขึ้น) นอกจากนี้ ยายังมีราคาแพงและหาได้ยากขึ้น ผู้เสพส่วนหนึ่งจึงได้เปลี่ยนมาดมกาวและสารระเหยแทน การเสพส่วนใหญ่เป็นเด็กวัยรุ่น ซึ่งเป็นทั้งคนเดินยาและเสพเอง สถานที่และแหล่งที่มีมูมมักจะเป็นบ้านหรือตามมูมมิด

“...ขโมยมันก็ตายไปเยอะแล้ว อย่างพวกกะละมังข้าว วางไว้ไม่ได้ มันก็เก็บหมด พลาสติกมันก็เอา อะลูมิเนียมมันก็เก็บไปขายหมด...”

“...ตอนนี้สารระเหยมีอยู่เยอะเลย เราก็เห็นใจตำรวจนะ บางครั้งจับไปอยู่ 5 วัน ก็ออกแล้ว...”

“...มันสร้างความรำคาญ มันดมไปแล้วก็เอะอะไ้ยวาย มันดม กาวของมันไปเรื่อยๆ...”

“..พอถูกจับไป 5 วัน ออกมามันก็ดมกันอีก และที่สำคัญไอ้ตัวนี้ มัน ทำร้ายร่างกายแรงกว่ายาเสพติด มันทำร้ายคนไปเยอะแล้ว สมอมันไม่ดีเอาไปแก้อะไรก็ได้...”

“...พวกดมกาวส่วนใหญ่เป็นเด็กวัยรุ่นหนีเรียนมาดมกัน เวลา พ่อแม่ ไม่อยู่บ้าน และบางคนก็ค้าเองด้วย...”

“...คนติดม้า ก็เหมือนกับคนกินเหล้านั้นแหละ มันอยาก...เห็น เมื่อไรมันก็ต้องกิน มันเปรี้ยวปาก...”

ผู้เสพยาเสพติด ไม่สามารถระงับใจตัวเองได้ เมื่อมีความต้องการ ก็ต้องหาเงินไป ซื้อยาด้วยวิธีการต่างๆ ไม่สามารถจะเลิกยาได้

“...คนติดยาบ้า ก็เหมือนคนกินเหล้า มันอยาก...เห็นเมื่อไรมันก็ ต้องกิน มันเปรี้ยวปาก...”

“...กลัวใจตัวเอง พยายามไม่เก็บเงินไว้ในตัว จะได้ไม่ซื้อยา...”

“...มันต้องหาเงินหนัก มันต้องทำงานหนักกว่าคนธรรมดา มันต้อง หาเงินซื้อยา ยามันแพง...”

“...มันไม่รู้หรอก รู้แต่ว่าต้องหามาด้วยวิธีอะไรก็ไม่รู้...”

4. การบำบัด

ก่อนมีโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ไม่มีใครสนใจที่จะเข้ารับ การบำบัดรักษา เพราะว่ายาเสพติดเป็นสิ่งที่หาได้ง่าย หรือบำบัดได้ การบำบัดในระยะแรก ครอบครัวจะมีการบำบัดกันเอง ถ้าให้โครงการส่งตัวไปบำบัด จะส่งไปที่วัดถ้ากระบอก โรงพยาบาลลัญญรักษ์ สถานบำบัดยาเสพติดวังทองหลวง แต่ไม่ได้ผลเท่าที่ควร เพราะ หลังบำบัดแล้วก็กลับมาเสพใหม่

“มันเลิกแล้ว เดียวมันก็กลับมาติดอีก ออกมาเพื่อนฝูงมันจะชวน
ไป ไม่มีอะไรทำ มันก็กลับไปติดอีก...”

เมื่อมีโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ภาครัฐได้เข้ามาช่วยเหลือ
โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เสพแสดงความจำนงเพื่อเข้ารับการบำบัดรักษา ถือว่าเป็นผู้ป่วยของภาครัฐ
แต่หากเกินกำหนดไปแล้ว จะถือว่าเป็นผู้ต้องหา โดยให้ไปบำบัดที่โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง
หลังจากเข้าบำบัดครบตามที่กำหนดแล้ว ยังมีผู้หันกลับมาเสพยาอีกจำนวนหนึ่ง โดยอ้างว่าไม่มี
งานทำ อยู่ในสภาพแวดล้อมเดิม เกิดความใจอ่อนและการซื้อเสพยาได้ง่าย

“...มีการส่งคนไปบำบัด ให้ไปที่บ้านวิวัฒน์พลเมือง มีทั้งสมัครใจ
และโดนบังคับไป เลิกได้บ้าง ไม่ได้บ้าง...”

“...ลูกชายลุงตอนนี้มันอายุ 35 ปีแล้ว เลิกได้หลายปีแล้ว ให้ไปเข้า
โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง คราวนั้น ก็ดีขึ้น แต่ว่ายังไม่ม้งานทำ ...”

“...มันเลิกแล้ว แล้วมันก็กลับมาติดอีก ออกมาเพื่อนฝูงมันจะชวน
ชวนไป ไม่มีอะไรทำ มันก็กลับไปติดอีก...”

ความเข้มแข็งของชุมชนคลองเตย ในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติด

1. ด้านการป้องกัน

การกระตุ้นและปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และ
ตระหนักถึงพิษภัยของยาเสพติด และร่วมป้องกันแก้ไขปัญหา ยาเสพติด มิใช่หน้าที่ของบุคคลใด
บุคคลหนึ่ง หรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกคนควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบ โดยใช้มาตรการป้องกัน
นำการปราบปรามด้วยการดูแลและสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะเด็กเยาวชนและ
กลุ่มเสี่ยงต่างๆ โดยเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว หากสถาบันครอบครัวเข้มแข็ง ยาเสพติดก็จะ
เข้าไปสู่ครอบครัวได้ยาก ดังนั้น การป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในชุมชน โดยใช้ความ
เข้มแข็งของชุมชน จึงประกอบด้วย

1.1 โดยครอบครัว

การสร้าง ความเข้มแข็งและยั่งยืนในการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดต้องเริ่มจาก
ครอบครัวที่ต้องดูแลคนในครอบครัวก่อนให้ห่างไกลไม่ไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ถ้าติดแล้ว

ครอบครัวต้องช่วยดูแลรักษาตัวเองก่อน เช่น การส่งไปรักษาตามศูนย์บำบัด ที่วัดถ้ากระบอ กจังหวัดลพบุรี แต่บางครั้งทำเฉพาะในครอบครัวก็ไม่ได้ผล

“...ฉันก็คอยเตือนลูกไม่ให้เข้าไปยุ่งกับยาเสพติด มันไม่ดี ไม่อยาก ให้ลูกติดคุก...”

ครอบครัวต้องเข้มแข็ง โดยไม่พยายามใจอ่อนให้เงินลูกเพื่อป้องกันไม่ให้ไปซื้อ ยาเสพติด

“...กลัวใจตนเอง พยายามไม่เก็บเงินไว้ในตัว จะได้ไม่มีเงินซื้อยาอีก...”

ครอบครัวต้องสอนลูกให้รู้จักป้องกันตัวเองให้ห่างไกลยาเสพติด เช่น การไม่ คบเพื่อนที่นำไปสู่การติดยา

“...มันอยู่ที่ตัวเองว่าจะเลือกคบเพื่อนนิสัยอย่างไร คบเพื่อนดีก็ตีไป คบเพื่อนเลว เล่นยา ขายยา มันก็พาเราไปด้วย เพราะฉะนั้น เขาต้อง เข้มแข็งด้วย ไม่ใช่เชื่อเพื่อน ตามเพื่อนไปหมดไม่รอดหรอก วัยรุ่นมัน ชอบลองของ ครั้งเดียวก็ติดเลย มันแก้ยาก...”

1.2 โดยชุมชน

จากการสัมภาษณ์คนในชุมชนพบว่า มีการแก้ไขปัญหายาภายในชุมชนของ โดยคนในชุมชนช่วยกันสอดส่องดูแล ทั้งในบ้านของตนเองและเพื่อนบ้านใกล้เคียง โดยการจั ดกิจกรรม ในชุมชน เช่น การจัดเวรยามดูแลกันเองในชุมชน เดินตรวจความเรียบร้อยในเวลา กลางคืน โดยคน ในชุมชนที่ให้ความร่วมมือ จะเป็นที่อยู่ในพื้นที่มาแต่ดั้งเดิม หรืออยู่มาแต่รุ่นพ่อ แม่ จึงพยายามช่วยป้องกัน แก้ไขปัญหา การจัดให้มีอาสาสมัครเดินยาม ดูแลความปลอดภัย และหากมีสิ่งผิดปกติ ก็ให้รายงานให้ผู้นำชุมชนทราบทันที

“...ผลัดกันเดินยาม ตอนกลางคืน ช่วยกันดู ก็ลดลงได้เยอะ ฉันไม่ กลัวหรอก...”

หลังจากเสร็จสิ้นโครงการประสานพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ชุมชนเริ่มมีความตระหนักเกี่ยวกับปัญหาเสพติดมากขึ้น คนในชุมชนเกิดการเรียนรู้ที่จะแก้ไขปัญหาเสพติด ดังนี้

1.2.1 การรวมกลุ่มในชุมชน

มีการรวมกลุ่มกันในชุมชน ประชุมปรึกษาหารือเพื่อทำกิจกรรม เช่น ช่วยกันสอดส่องดูแลทั้งในบ้านของตนเองและเพื่อนบ้านใกล้เคียง มีการจัดอบรม (อาสาสมัครรักษาความปลอดภัย) มีการจัดเวรยาม เดินตรวจความสงบเรียบร้อยในเวลากลางคืน โดยคนในชุมชนที่ให้ความร่วมมือจะเป็นคนที่อยู่ในพื้นที่มาแต่ดั้งเดิม หรืออาศัยอยู่ตั้งแต่รุ่นพ่อแม่ และเห็นความสำคัญที่จะช่วยกันป้องกัน และแก้ไขปัญหาเพื่อความสงบสุขในชุมชน การจัดให้มีอาสาสมัครเดินยาม ดูแลความปลอดภัยหากมีสิ่งผิดปกติก็ให้รายงานต่อผู้นำชุมชน ทราบเบาแสบ แส อาสาสมัครรักษาความปลอดภัย เดินเวรยาม ร่วมมือกันเป็นเครือข่ายระหว่างชุมชน มีทั้งหมด 27 ชุมชน

“...มีการเดินเวรยามแบ่งเป็น 36 กลุ่ม เดินกลุ่มละ 1 วัน สามเดือนจึงจะได้เดิน 1 ครั้ง เดินเฉพาะกลางคืน...”

“...แต่ก่อนมีการเดินรณรงค์ทุกวันเสาร์ จะเดินตั้งแต่ ลีศค 7 – 12 จนถึงชุมชนหัวโค้ง...”

“...บางส่วนทำอยู่ในเฉพาะชุมชนของตัวเอง...”

“...มีการเดินเวรยาม นัดกันว่าคืนนี้จะไปชุมชนไหน...”

“...ผลัดกันเดินยามตอนกลางคืน ช่วยกันดู ลดลงไปเยอะ ฉันทไม่กลัวหรอก ...”

“...เราช่วยกันเป็นเครือข่าย คอยเดินยามไปทั่วคลองเตยก็ดีกว่าเมื่อก่อน ไม่ต้องระแวงว่าของจะหาย เมื่อก่อนมันเอาหมดเลย เสื้อผ้ามันก็เอา ไว้ใจไม่ได้...”

“...มีเวรยามประจำ ซึ่งผมก็เป็นยามอยู่เหมือนกัน...”

1.2.2 การออกเสียงตามสาย

ในชุมชนมีการประกาศเสียงตามสายทุกวัน อย่างน้อยวันละ 3 – 4 เรื่อง เป็นเรื่องข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน เรื่องกิจกรรมในชุมชน เรื่องสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเรื่องยาเสพติดด้วย โดยให้ลุงแก้วเป็นคนประกาศ

“...มีเสียงตามสายฟังกันทุกวัน...”

“...ได้ยินกันทั้งชุมชน ขึ้นอยู่กับใครอยากร่วมกิจกรรมหรือไม่เท่านั้นแหละ...”

“...ชุมชนมีการออกเสียงตามสายว่า ยาเสพติดไม่ดียังไงให้ชาวบ้านในชุมชนรู้...”

“...เสียงตามสายมีประกาศทุกวัน ทำเป็นกิจวัตรเข้าเย็น ทำให้โรงพักเขาอายุ...”

“...เวลามีประกาศหรือเสียงตามสายของชุมชน ก็จะมีการรวมตัวกัน ซึ่งบางที่ผู้มารวมตัวกัน ถูกเรียกว่า พวกไร่สาระ...”

การจัดให้มีตู้ ปณ.ชุมชน

การจัดให้มีตู้ ปณ. ชุมชน เพื่อรับรู้เรื่องร้องเรียนของชาวบ้าน ผู้ให้เบาะแสกลัว ไม่กล้าแจ้งผู้นำชุมชน หรือกลัวอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตัวเองก็ให้เขียนเรื่อง และนำไปใส่ตู้ ปณ. ชุมชน

“...มีตู้ ปณ.ชุมชน เพื่อรับเรื่องร้องเรียนของชาวบ้าน ถ้าใครไม่ไว้ใจเจ้าหน้าที่ก็มาหย่อน ตู้ได้...”

1.3 โดยชุมชนกับองค์กรภาครัฐและเอกชน

องค์กรที่เกี่ยวข้องในการแก้ปัญหายาเสพติดในชุมชนคลองเตย มีทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน มีมูลนิธิดวงประทีป ให้ความช่วยเหลือด้านการให้ความรู้แก่คนในชุมชน มีการ จัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อเบี่ยงเบนความสนใจจากยาเสพติด มีหน่วยงาน ป.ป.ส. ใ้ทั้งงบประมาณสนับสนุนให้ความรู้ที่จำเป็นสำหรับทุกคนในชุมชน เช่น การป้องกันและแก้ไข ปัญหาการใช้สารเสพติด การหลีกเลี่ยงและปฏิเสธสารเสพติด นอกจากนี้ยังมีกลุ่มแม่บ้าน

กลุ่มส่งเสริมอาชีพ หน่วยงานภาครัฐอีกหลายหน่วยงาน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานเขตคลองเตย ป.ป.ส. ได้จัดทำโครงการความรู้สู่ประชาชน โดยให้ความรู้เรื่องยาเสพติดโดยตรง มีการจัดอบรมโทษของการเสพติดให้ความรู้ในเรื่องของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง นอกจากนี้ยังให้งบประมาณสนับสนุนและส่งสายสืบมาสืบสถานการณ์ยาเสพติด

การรวมกลุ่มกันในการจัดการแข่งขันกีฬา ทำให้เยาวชนหันมาสนใจกีฬา เช่น ฟุตบอล กิจกรรมอื่นๆ ลีลาศ ร้องเพลง กิจกรรมที่ทำส่วนใหญ่ เป็นการเดินรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด เนื่องในโอกาสพิเศษ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษา วันเด็ก กิจกรรมกีฬาต่อต้านยาเสพติด การฝึกฝนอาชีพ การปฏิบัติธรรม และการจัดเวทีชาวบ้าน

“...พยายามหากิจกรรมให้เขาทำ เช่น กิจกรรมวันเด็ก วันพ่อ วันแม่...”

“...บางคนก็ให้เรียนนาฏศิลป์ที่โรงเรียนตอนเย็น...”

“...เราจัดแข่งขันกีฬาในชุมชน มีหลายอย่าง ฟุตบอลก็มี ลีลาศก็มี ประกวดร้องเพลงก็มี...”

“...มีกลุ่มเยาวชนร่วมแข่งขันกีฬา...”

“...ทำอะไรก็ได้ให้มีกิจกรรมทางเลือกเยอะขึ้น ไม่ใช่จัดกิจกรรมต้านยาเสพติดเท่านั้น...”

“...เดี๋ยวนี้ เขามีการจัดเวทีสัมมนาเดือนละครั้ง แบ่งปันเวทีผู้ใหญ่ กับเวทีเด็ก เราให้เด็กได้ออกความคิด ความสามารถบ้าง...”

“...เดือนหนึ่งจะมีการเปิดเวทีชาวบ้าน ให้ชาวบ้านพูดเรื่องร้องทุกข์ ประชาสัมพันธ์ เรื่องต่างๆ...”

“...กิจกรรมที่ทำไม่ใช่ด้านยาเสพติดเท่านั้น แข่งฟุตบอล ช่วงปิดเทอมบ้าง ประกวดร้องเพลงบ้าง เด็กจะได้มีอะไรทำ ไม่ต้องหมกมุ่นกับยา...”

หน่วยงานตำรวจ ตชด. ตำรวจตระเวนชายแดน มีการจัดอบรมในเรื่องของการรักษาความปลอดภัยในชุมชน และยังเข้ามาร่วมดูแลเรื่องยาเสพติดในชุมชน ระยะเวลาๆ

“...ตชด. เข้ามาช่วยเดินตรวจตรา ช่วยได้มากแต่ไม่เยอะเหมือนก่อน...”

จัดให้มีการติดต่อกับโรงเรียนและชุมชนในการจัดกิจกรรม เพื่อไม่ให้เด็กและเยาวชน หันไปหายาเสพติด

การรวมตัวตั้งองค์กรชาวบ้าน รวมกลุ่มแบบไตรภาคี ได้แก่ ตัวแทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน ตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลเกี่ยวกับยาเสพติดทุกๆ ด้าน คิดขึ้นจากคณะป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยทำหน้าที่ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ประกอบด้วย หลวงพ่อวัดสะพานพระโขนง มูลนิธิ

“...พวกมูลนิธิสมาคมต่างๆ เขาให้เงินสนับสนุนมาได้ลงมาทำกับพวกเราหรอก...”

“...มูลนิธิก็เข้ามาทำแป๊บๆ แล้วก็ไป มีมาเยอะแบบนี้...”

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมจากสำนักงานเขตคลองเตย สถานีตำรวจนครบาล ผู้นำชุมชน 4 โซน ของเขตคลองเตย และตัวแทนจาก ปปส. ซึ่งได้จัดกิจกรรมได้ผลเป็นที่น่าพอใจ มีศูนย์รวมอยู่วัดสะพานพระโขนง ซึ่งเมื่อมีเทศกาล ชุมชนจะจัดกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น เช่น ชุมชน 7 ไร่ จัดกิจกรรมแข่งขันกีฬา ส่งเสริมอาชีพ โครงการขยะแลกไข่ โครงการ 5 ส

2. การบำบัดรักษา

การบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ซึ่งเรียกว่า ชุมชนบำบัด เป็นการให้ความสำคัญต่อการสร้างทัศนคติให้คนในชุมชนเห็นว่าปัญหายาเสพติดเป็นปัญหาของชุมชนที่ทุกคนในชุมชนต้องร่วมกันแก้ไข ทำลายโครงสร้างของยาเสพติด โดยการแยกผู้เสพติดออกมาบำบัดรักษา ทั้งโดยระบบสมัครใจ และระบบบังคับ ผู้ที่ติดยาเสพติด ชุมชนจัดส่งไปเข้าโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง บางคนส่งไปให้ทหารบำบัด บางคนส่งไปโรงพยาบาลธัญญารักษ์ หลังจากบำบัดแล้วกลับเข้ามาอยู่ในชุมชน

“...มีการส่งคนไปบำบัด ให้ไปที่บ้านวิวัฒน์พลเมือง มีทั้งสมัครใจ และโดนบังคับไป เลิกได้บ้าง...ไม่ได้บ้าง...”

“...ลูกลุงเลิกไปหลายปีแล้ว ให้ไปเข้าโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ก็ได้
ขึ้น แต่ว่ายังไม่มียานทำ...”

การติดตามทั้งผู้เสพที่กลับจากโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง และจากการบำบัด
ที่โรงพยาบาล หรือผู้ชายที่พ้นโทษแล้ว ชุมชนมีการติดตามดูแลสอดส่องเกี่ยวกับยาเสพติดด้วย
การให้คนในบ้านดูแลกันเองก่อนแล้วจึงไปดูชุมชน หลังผ่านการบำบัดแล้ว บางคนได้กลับมา
ทำงานในชุมชน โดยมีการจัดตั้งโครงการที่เลี้ยงเด็ก แต่บางคนก็ไม่มียานทำ